אישים באגרות הראי"ה

הרב יוסף הלוי, משגיח היקב בראשון לציון

משגיח הכשרות ביקב ראשון לציון · שנות חייו אינן ידועות לנו

8 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב יוסף הלוי היה המשגיח על הכשרות ועל התרומות והמעשרות ביקב ראשון לציון (ראו בפרשת הכשרות והשבת ביקבי המושבות), בימי הרב קוק ביפו ואחר כך בירושלים. ככל הנראה הוא ר' יוסף הלוי, בנו של הרב נפתלי הירץ הלוי, הרב האשכנזי הראשון של יפו והמושבות: לפי המכלול, בנו של הרב נפתלי הירץ היה מחבר כמה ספרים ומנהל הכשרות ביקב ראשון לציון. באגרות הרב קוק פונה אליו בתוארי כבוד, מתייעץ עמו בענייני היקב, וכותב גם על תוכניתו להדפיס את הש"ס עם "ערוך" מתוקן ומבואר שחיבר.

הרב קוק על הרב יוסף הלוי

הרב יוסף הלוי היה שליחו של הרב קוק ביקב ראשון לציון. דרכו נמסרו ספרי הרישום של הנטיעות למשגיח הערלה (כרך א', אגרת עד), ועמו התייעץ הרב קוק על המשגיח ועל שאלת כלאים (כרך א', אגרת סז). כשהגיעה אל הרב קוק תלונה שחבתן נכרי תיקן על האונייה את חביות היין הכשר, הרב קוק כותב לו: "משמועה זו נהפכו עלי צירי, ולא עצרתי כח" (כרך א', אגרת רע). דברי הרב הלוי הרגיעו מעט את הרב קוק, אבל לעתיד צריך "שמירה יתירה ואזהרה רבה" (כרך א', אגרת רעו).

גם מירושלים הרב קוק ממשיך לסמוך עליו. הרב קוק מבקש שלא יזניח את ההשגחה על הערלה, "סו"ס הלא עבודת הקודש היא זאת, והשבת רבים מעון", ומעריך את תוכניתו להדפיס ש"ס מדויק (כרך ד', אגרת אלה). הרב קוק כותב לו גם על הרחקת מחללי שבת בפרהסיה מתעשיית היין (כרך ד', אגרת אעה), ועל מעשר היין שמזקקים ממנו כוהל (כרך ד', אגרת אקכה). ולבסוף מודה לו על הבשורה שענייני המעשרות ביקבים הוסדרו (כרך ד', אגרת אקנ).

האגרות

כרך א', אגרת סז: הרב קוק עדיין לא קיבל תשובה מגלוסקין בעניין המשגיח. בשאלת הכלאים: מי שזרע ליד כרם חברו אוסר רק את הזרעים, ואין לזה נגיעה ליקב.

"כפי הנראה שנהי' צריכין לעמוד נגדם בחזקה בזה"

כרך א', אגרת עד: למנהלי היקב: ספרי הרישום של הנטיעות יימסרו למשגיח הערלה באמצעות הרב יוסף הלוי, משגיח היקב.

"ע"י הרב ר' יוסף הלוי, משגיח היקב"

כרך א', אגרת רע: תלונה שחבתן נכרי תיקן על האונייה את חביות היין הכשר. הרב קוק מבקש לדעת מי האשם ואיך לתקן להבא.

"משמועה זו נהפכו עלי צירי, ולא עצרתי כח"

כרך א', אגרת רעו: דברי הרב הלוי הרגיעו מעט את הרב קוק. על העבר אפשר ללמד זכות, אבל להבא אסור שזר ייגש לחביות.

"מעט הרגיעו דברי כת"ר את רוחי"

כרך ד', אגרת אלה: הרב קוק מצרף מכתב לגלוסקין על מצבו של הרב הלוי, מבקש שלא יזניח את ההשגחה על הערלה, ומעריך את תוכניתו להדפיס ש"ס עם ה"ערוך" המתוקן.

"הלא עבודת הקודש היא זאת, והשבת רבים מעון"

כרך ד', אגרת אעה: אחרי המהומות ביקב: מכתב לגלוסקין על שמירת הכשרות, ועצה להרחיק מתעשיית היין את מחללי השבת בפרהסיה.

"של אלה המחללים שבת בפרהסיא, בלא שום ויתור"

כרך ד', אגרת אקכה: על היין שמזקקים ממנו כוהל: אפשר לקרוא עליו שם מעשר רק אם נשאר בו טעם יין.

"ויהי' בו טעם יין, באופן הראוי לשתי' בתור יין"

כרך ד', אגרת אקנ: תודה על הבשורה שענייני המעשרות ביקבים הוסדרו, וברכת מזל טוב על שחרור בנו.

"על הבשורה-הטובה שנסדרו, ב"ה, עניני מעשרות היקבים מבלי שום שאלות"

ראו גם

על זאב גלוסקין, מנהל אגודת הכורמים, שעמו עוסקות רבות מהאגרות. (לדף האיש)

אביו (ככל הנראה), הרב נפתלי הירץ הלוי, רב יפו. (הרב נפתלי הירץ הלוי)

נוסח האגרות – עם ביאור

8 האגרות שבהן נזכר הרב יוסף הלוי, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת סז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א אדר תרס"ז - יפו **נמען:** הרב יוסף הלוי

הרב קוק מעדכן שעדיין לא קיבל תשובה מגלוסקין בעניין המשגיח, וייתכן שיצטרכו לעמוד בתוקף. בעניין כלאים הרב קוק קובע שאם אדם זרע ליד כרם חברו, נאסרים רק הזרעים ולא הגפנים, ולכן אין לכך נגיעה ליקב.

עיקרי הדברים

- הלכות כלאי הכרם.
- השגחה ביקב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"א אדר תרס"ז[4].

לכבוד ידידי הרב הגדול מו"ה[5] יוסף הלוי נ"י[6], שלו'[7] וברכה.

אחרתי דברי מפני הטרדא, ואת כ'[8] הסליחה.

עוד לא אדע תשובת ה' גלוסקין [זאב גלוסקין, מנהל אגודת הכורמים] ע"ד[9] ענין המשגיח. כפי הנראה שנהי'[10] צריכין לעמוד נגדם בחזקה בזה, השי"ת[11] יעזרנו.

ענין הכלאים ["כלאי הכרם": זריעת תבואה או ירק בתוך כרם או סמוך לו] לא אדע אם נוגע להיקב. כי כפי הנראה לא נמצא חשש מחודש לכלאים, אצל בעה"ב[12] אחד, יותר מבכל השנים, כי"א[13] ע"י[14] סמיכת הגבולים שבין אחד לחבירו. א"כ[15] אפילו ימצא מי שיזרע אצל כרמו של חבירו, יאסרו רק הזרעים ולא האילנות. רק הענין מצד עצמו צריך השגחה, מפני המכשול שבעצם האיסור של מעשה הזריעה, ובאיסור הזרעים, אבל ליחש זה להיקב לא יתכן לפ"ד[16], רק אם יש חשש ג"כ[17] שאצל היחידים יחודשו כלאים.

והנני בזה דוש"ת[18],

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
5. מו"ה - מורנו הרב
6. נ"י - נרו יאיר
7. שלו' - שלום
8. כ' - כבוד
9. ע"ד - על דבר
10. שנהי' - שנהיה
11. השי"ת - השם יתברך

12. בעה"ב - בעלי הבתים
13. כ"א - כי אם
14. ע"י - על ידי
15. א"כ - אם כן
16. לפ"ד - לפי דעתי
17. ג"כ - גם כן
18. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת עד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרס"ז) - יפו **נמען:** מנהלי היקב בראשון לציון

הרב קוק מודיע על הסדר שנקבע עם משגיח הערלה ר' שניאור: הוא ימסור את ספרי הרישום של הנטיעות דרך הרב יוסף הלוי, היקב ימסור לו העתק מאושר, ושכרו לשנה זו יהיה עשרים וחמישה נפוליון בשני תשלומים. עליו מוטלת ההשגחה רק על כרמים הקשורים ליקב, ואחרי ניסן תרס"ח לא תהיה לו תביעה על היקב.

עיקרי הדברים

- הסדר השגחת ערלה ביקב.
- פשרה בין המשגיח ליקב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]

לכבוד האדונים הנכבדים מנהלי היקב בראשון לציון ת"ו[2], שלו'[3].

הנני בזה להודיע לכבודם את אשר נגמר אצלינו ע"ד[4] יחושם אל הר' שניאור משגיח הערלה. [המשגיח על איסור ערלה, פירות שלוש השנים הראשונות לנטיעה, בכרמי ראשון לציון]

א) הר"ש[5] מחוייב להביא את ספרי הרישום של הנטיעות לפקידות היקב, ע"י[6] הרב ר' יוסף הלוי[7], משגיח היקב. ב) פקידות היקב מחוייבת למסור ליד ה"ר[8] שניאור העתקה מדוייקת, מאושרת ע"י הר"י[9] הלוי, מספרי הרישום. ג) בעד הכרמים שיתחיל בעבודה, כל זמן שעוד לא נגמרה העתקה משוכללת, יהיו הספרים המקוריים עצמם ביד הר"ש.

ד) שכירותו של הר"ש על שנה זו, מניסן העבר עד ניסן תרס"ח[10] הבע"ל[11], הוא עשרים וחמשה נאפ'. [עשרים וחמישה נפוליאונים, מטבע זהב צרפתי] מזה יקבל עשרה נאפ' כעת, וחמשה-עשר הנותרים בחודש תשרי הבעל"ט[12]. ה) על הר"ש מוטלת ההשגחה על כל הכרמים שיש לבעליהם איזה יחש להיקב, ולא יותר מזה. ו) אחר הזמן של ר"ח ניסן תרס"ח[13] הבע"ל אין להה"ר[14] שניאור עוד שום תביעה על היקב, ולא רשות לעכב את ספרי הרישום, אם ימצאו אז תח"י[15], [תחת ידו] כ"א[16] למוסרם להיקב ע"י הרב ר"י הלוי.

והנני מוצא לנכון להודיע לכבודם החלטתי זאת.

ברגשי כבוד וברכת ד' מציון.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק הנ"ל

1. ב"ה - ברוך השם
2. ת"ו - תבנה ותכונן
3. שלו' - שלום

4. ע"ד - על דבר
5. הר"ש - הרב רבי שם שמתחיל באות ש (כגון שמואל / שלמה / שמעון / שמחה / שאול) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6. ע"י - על ידי
7. ר' - רבי
8. ה"ר - הרב רבי
9. הר"י - הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
10. תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
11. הבע"ל - הבא עלינו
12. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
13. תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
14. לה"ר - לשון הרע
15. תח"י - תחת ידי
16. כ"א - כי אם

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת רע

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ז שבט תר"ע - יפו **נמען:** הרב יוסף הלוי (משגיח היקב)

בעקבות התלונה שחבתן נכרי תיקן על האונייה את חביות היין הכשר של ראשון לציון, הרב קוק בירר עם בעל המלאכה, וזה אישר שעל האונייה השנייה עבד בעל מלאכה גוי. הרב קוק מבקש לדעת מי האשם, איך למנוע זאת בעתיד, ולאן נשלחו החביות.

עיקרי הדברים

- תקלת כשרות ביין על האונייה.
- בירור האחריות ותיקון לעתיד.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1] עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ז שבט תרעי"ן.

כ'[4] ידידי הרב הגדול מו"ה[5] יוסף הלוי [הרב יוסף הלוי, רבה של ראשון לציון, שפיקח מטעם הרב קוק על כשרות היקב] שליט"א[6], שלו'[7] וברכה.

שבוע העבר הגיעני מכתב מאיש אחד מווארשא, שכותב על הספינה ההולכת לאדעסס, קובלנא על כשרות היין דרל"צ[8], [יין יקב ראשון לציון] שעיניו ראו איך שחבתן נכרי תיקן את החביות [יין שנגע בו נכרי אסור בשתייה] אשר נתקלקלו על הספינה, והגויים שהיו בספינה שתו לרויה מן היין היוצא מתחת ידינו בכשרות. משמועה זו נהפכו עלי צירי, ולא עצרתי כח. שלחתי אחרי בעל-המלאכה ר'[9] משה, והשיב לי שאמת הדבר שעל האני" השני" הי'[10] בעל-מלאכה גוי. וזאת היא נבלה איומה, שלא אוכל לשתוק עלי'[11] בשום אופן בעולם. עכ"פ[12] יודיעני נא כבודו מי האשם בזה, ואיך לתקן להבא שלא יארע עוד מכשול כזה ואנה הלכו אלה החביות בשבוע פרשה יתרו, שהיתה העובדא המעציבה, אולי נוכל עוד להסיר מכשול כמה דאפשר.

בכבוד וברכה וחיכוי תשובתו המוקדמת,

ידי"ע הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. כ' - כבוד
5. מו"ה - מורנו הרב
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. שלו' - שלום
8. דרל"צ - דראשון לציון
9. ר' - רבי
10. הי' - היה

11. עלי׳ – עליה
12. עכ״פ – על כל פנים

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת רעו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט' אדר ראשון תר"ע - יפו **נמען:** הרב יוסף הלוי (משגיח היקב)

דברי הרב יוסף הלוי הרגיעו מעט את הרב קוק: אולי היין המדובר נשלח לגויים. על העבר צריך להיכנס 'בפרצה דחוקה', ולצרף את העובדה שעד אחד אינו נאמן להחמיר. לעתיד יש להזהיר שלא ייגש זר לחביות.

עיקרי הדברים

- תיקון העבר בכשרות היין.
- אזהרה לעתיד.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט' אד"ר[4] תרע"ן.

כ'[5] ידידי הרב. הגדול בתו"י[6] מו"ה[7] יוסף הלוי [הרב יוסף הלוי, רבה של ראשון לציון; על המקרה ראו (כרך א', אגרת רע)] שליט"א[8], שלו'[9] וברכה באה"ר[10].

מעט הרגיעו דברי כת"ר[11] את רוחי. אולי היתה העובדא ביין הנשלח לגויים, אף כי מתוכן המכתב שבא אלי לא כן נראה. אבל מה נוכל לעשות ע"ד[12] העבר. עלינו להכנס בפרצה דחוקה ולתלות בכל מה דאפשר לתלות, עם צירוף חסרון הנאמנות ע"פ[13] הדין לע"א להחמיר.

עכ"פ[14] להבא צריך הדבר שמירה יתירה ואזהרה רבה, שלא יהין כל זר לגשת לתיקון החביות של היין הכשר, ולא יסמכו עצמם על סברותיהם לחלק בין תיקון לתיקון, כי הלא עינינו רואות דנפיק מינ' חורבא.

כתבתי כן ג"כ[15] להאדונים גלוסקין ומאירוביץ, ובטח יוסיף גם כת"ר לעמד על המשמר בזה, ויודיעני נא מצב הדברים' ודי' יכונן צעדנו כתורה וכמצוה, ובימין ישעו נושע.

ידי"ע[16] דוש"ת[17],

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. אד"ר - אדר ראשון
5. כ' - כבוד
6. בתו"י - בתורה ויראה
7. מו"ה - מורנו הרב
8. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9. שלו' - שלום
10. באה"ר - באהבה רבה

11. כת"ר – כבוד תורתו
12. ע"ד – על דבר
13. ע"פ – על פי
14. עכ"פ – על כל פנים
15. ג"כ – גם כן
16. ידי"ע – ידידו עוז
17. דוש"ת – דורש שלומו ותורתו

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אלה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ראש חודש אייר תר"פ - ירושלים **נמען:** הרב יוסף הלוי (בעל 'ערוך' המתוקן)

הרב קוק מצרף מכתב למר גלוסקין על מצבו של הרב, אף שספק אם יועיל. הרב קוק מבקש שלא יזניח את ההשגחה על הערלה, שהיא 'השבת רבים מעון'. תוכניתו להדפיס ש"ס מדויק עם 'הערוך' המבואר גדולה, אבל כדי לממשה צריך לעלות מדרגות רבות בחיים מסודרים. בלונדון סיפר למו"ל על עבודתו, אבל היה מחסור בנייר.

עיקרי הדברים

- מכתב לגלוסקין.
- השגחה על ערלה.
- הדפסת ש"ס עם 'הערוך'.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. ירושלם ת"ו[2]. ר"א לחדש אייר תר"פ[3] כי[4] יד"נ[5] הרב המאוה"ג[6] אוצר תו"י[7] מו"ה[8] יוסף הלוי שליט"א[9].

שלום וברכה אחדשה"ט[10] באה"ר[11] מכתבו היקר הגיעני בזמן של טרדא מרובה ופזור הנפש גדול, והוכרחתי לעכב עד כה, ואתו הסליחה. הנני מליט בזה את מכתבי למר גלוסקין [ככל הנראה זאב גלוסקין, ממייסדי רחובות ומראשי "כרמל מזרחי"] ע"ד[12] מצבו של כת"ר[13]. מסופקני מאד עד כמה יפעלו דברי, אבל אינני בן חורין מלעמד מנגד, מדרישת משפטיו, בטח יודיעני מר איך הדברים הולכים. וע"ד[14] ההשגחה בענין הערלה, [פירות שלוש השנים הראשונות לנטיעה, האסורים באכילה] בקשתי גדולה היא שלא יזניח כת"ר את הענין בשוא"ת[15], סו"ס[16] הלא עבודת הקודש היא זאת, והשבת רבים מעון, ומי כמר היודע את מצב הדבר, ואנכי בריחוק מקום כמה דאפשר הנני מוכן בל"נ[17] לסעדו סעד רוחני שבידי. ע"ד מחשבתו הגדולה להדפיס ש"ס[18] בתכנית מדוייקת, כמה גדולה היא מחשבה זו, אבל כמה מדרגות בחיים מסודרים אנחנו צריכים לעלות, עד כדי לאפשר לנו יכולת גדולה כזאת. אולי כאשר יתכוננו מעט ענינינו הכלליים, יהי'[19] מקום לדברים חשובים כאלו בתור דברים ממשיים. ודאי חושב כת"ר שהדפסת ש"ס כזאת תהיה ביחד עם הערוך המתוקן והמבואר מכ', מה טוב הי'[20] הענין אם נמצא לו ידים. בהיותי בלונדון ספרתי לאחר מהמו"לים[21] את עבודתו הענקית של מר בהערוך.

אך אז היו מניעות טכניות מעכבות כהשגת נייר וכו'[22]. נקוה לחסדי ד' להוציא אל הפועל את אשר ברוח עמנו לטובת עם ד' ותורתו.

והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות כנה"ר[23] ונפש ידי"ע[24] דוש"ת[25] באה"ר

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם

2. ת"ו - תבנה ותכונן
3. תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
4. כ' - כבוד
5. יד"נ - ידיד נפשי
6. המאוה"ג - המאור הגדול
7. תו"י - תורה ויראה
8. מו"ה - מורנו הרב
9. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
11. באה"ר - באהבה רבה
12. ע"ד - על דבר
13. כת"ר - כבוד תורתו
14. וע"ד - ועל דבר
15. בשוא"ת - בשב ואל תעשה
16. סו"ס - סוף סוף
17. בל"נ - בלי נדר
18. ש"ס - שישה סדרים (התלמוד)
19. יהי' - יהיה
20. הי' - היה
21. מהמו"לים - מהמוציאים לאור
22. וכו' - וכולי (וכן הלאה)
23. כנה"ר - כנפשו הרמה
24. ידי"ע - ידידו עוז
25. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אעה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו כסלו תרפ"א **נמען:** הרב יוסף הלוי

בגלל המהומות ביקב דחה את מכתבו למר גלוסקין, ועכשיו הרב קוק מצרפו. צריך עצה להרחקת מחללי שבת בפרהסיה מתעשיית היין, 'בלא שום ויתור'. מצורף גם מכתב לוועד זכרון יעקב.

עיקרי הדברים

- השגחת כשרות ביקב.
- הרחקת מחללי שבת.
- מכתבים לגלוסקין ולזכרון.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. יום ט"ו לחדש כסלו תרפ"א[2]

ידי"נ[3] הרב המאוה"ג[4], אוצר תו"י[5] מו"ה[6] יוסף הלוי [הרב יוסף הלוי, רבה של ראשון לציון] שליט"א[7] שלום וברכה מפני השערוריות שהיו ביקב,

דחיתי את כתיבתי למר גלוסקין, [זאב גלוסקין, מנהל אגודת הכורמים] כעת הנני בזה מליט את מכתבי אליו, שיואל כת"ר[8] חביבי להמציאו לו, ולעמד על המשמר ע"ד[9] מלוי הענינים הנוגעים לשמירת הכשרות בע"ה[10]. וביחד עם זה צריכים אנחנו עצה ע"ד ההרחקה מתעשית היין, של אלה המחללים שבת בפרהסיא, בלא שום ויתור, וכבר דאגתי ע"ז[11] מאד, בראותי את הידיעות ע"ד השינויים, ואקוה שכולם יבינו את חשיבות הדבר גם לטובתם. לוטה בזה ג"כ[12] מכתב להועד דז"י[13] [ועד זכרון יעקב] והנני מחכה על תשובותיו הברורות של כת"ר על כל פרטי הענין, בין במה שנוגע ליהודה, ובין במה שנוגע להגליל, ודי יתקננו בעצה טובה למען שמו.

ידי"ע[14] דוש"ת[15] באה"ר[16]

אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרפ"א - השנה תרפ"א (1920/1921)
3. ידי"נ - ידיד נפשי
4. המאוה"ג - המאור הגדול
5. תו"י - תורה ויראה
6. מו"ה - מורנו הרב
7. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8. כת"ר - כבוד תורתו
9. ע"ד - על דבר
10. בע"ה - בעזרת השם
11. ע"ז - על זה
12. ג"כ - גם כן

13. דז"י - דזכרון יעקב
14. ידי"ע - ידידו עוז
15. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
16. באה"ר - באהבה רבה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקכה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ד כסלו תרפ"ב **נמען:** הרב יוסף הלוי, יקב ראשון לציון

למר אסטשינסקי השיב: רק אם היין שממנו הופק האלכוהול נבחן ויש בו טעם יין הראוי לשתייה, אפשר לקרוא עליו שם מעשר. על היין המעורב לבו מהסס, ואין ראיות מכריעות לעשר ממנו על יין נקי. גם ביין הנקי שמזוקק באלמביק יש מים מאדי הקלחת שיש לנכות.

עיקרי הדברים

- תנאי למעשר מהיין.
- ספק ביין מעורב.
- ניכוי המים.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. יום כ"ד לחדש כסלו תרפ"ב

כ' ידי"נ[2] הרב המאוה"ג[3] כו"[4] מוהר"י[5] הלוי שליט"א[6]

ביקב ראשון לציון [יקב "כרמל" בראשון לציון] ת"ו[7]. שוי"ר[8]. מצאתי לנכון להודיע שמר ש. אסטשינסקי הי'[9] אצלי ושאל ע"ד[10] היין שנמשך ממנו האלכוהל השבתי לו כאמור במכתבי, שדוקא אם יבחן היין, ויהי'[11] בו טעם יין, באופן הראוי לשתי' בתור יין, יוכשר לקרא עליו שם מעשר. ולא באופן אחר. והנה אם יהי'[12] כן באמת, מרוצה אני בזה יותר מהקולא של היין המעורב אפי'[13] עם סברת התסיסה שסו"ס[14] לבי מהסס ע"ז[15] מאד. ולא מצאתי עדיין ראיות מכריעות, לעשר ממנו על יין נקי. וזאת למודעי שהגידו לי אנשים בקיאין שגם בהיין הנקי הנמשך ע"י[16] האלמבג. [מכשיר הזיקוק (אלמביק)] יש בו חלקים של מים מהזיעה של הקלחת, שבודאי צריך לנכות באומד ברור את השיעור של המים המעורבים. וחפצתי מאד לדעת איך הסכים כת"ר[17] להתנהג בכ"ז[18].

והנה בזה ידי"נ דוש"ת[19] באה"ר[20].

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. ידי"נ - ידיד נפשי
3. המאוה"ג - המאור הגדול
4. כו' - וכולי (וכן הלאה)
5. מוהר"י - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. ת"ו - תבנה ותכונן
8. שוי"ר - שלום וישע רב
9. הי' - היה
10. ע"ד - על דבר

11. ויהי׳ – ויהיה
12. יהי׳ – יהיה
13. אפי׳ – אפילו
14. שסו״ס – שסוף סוף
15. ע״ז – על זה
16. ע״י – על ידי
17. כת״ר – כבוד תורתו
18. בכ״ז – בכל זאת
19. דוש״ת – דורש שלומו ותורתו
20. באה״ר – באהבה רבה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקנ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ז כסלו תרפ"ג - ירושלים **נמען:** הרב יוסף הלוי, ראשון לציון

תודה על הבשורה שענייני המעשרות ביקבים הוסדרו בלי שאלות, ומזל טוב על שחרור בנו.

עיקרי הדברים

- מעשרות היקבים.
- מזל טוב.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. ירושלם י"ז כסליו תרפ"ג[2]

שלו'[3] וברכה, לכבוד ידי"נ[4], הרב המאור הגדול וכו'[5] מוה"ר[6] יוסף הלוי [ראו (כרך ד', אגרת אקכה)] שליט"א[7], בראשון-לציון ת"ו[8] אחדשה"ט[9] באה"ר[10] קבלתי מכתבו היקר. והנני מכיר לו תודה לכת"ר[11], על הבשורה-הטובה שנסדרו, ב"ה, עניני מעשרות היקבים [ראו (כרך ד', אגרת אקכה)] מבלי שום שאלות, עצהיו"ט[12]. וכן אני מברך בברכת מז"ט[13] לכת"ר וכל משפחתו, על חסדי השי"ת[14] בשחרור בנם היקר נ"י[15].

והנני הדוש"ת[16] באה"ר ונאמנה, מקודש מירושלים

הק' אברהם יצחק ה"ק

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרפ"ג - השנה תרפ"ג (1922/1923)
3. שלו' - שלום
4. ידי"נ - ידיד נפשי
5. וכו' - וכולי (וכן הלאה)
6. מוה"ר - מורנו הרב רבי
7. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8. ת"ו - תבנה ותכונן
9. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
10. באה"ר - באהבה רבה
11. לכת"ר - לכבוד תורתו
12. עצהיו"ט - על צד היותר טוב
13. מז"ט - מזל טוב
14. השי"ת - השם יתברך
15. נ"י - נרו יאיר
16. הדוש"ת - הדורש שלומו ותורתו